

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1969. október 5.

bb 1. kádár jános vezetésével párt- és kormányküldöttség utazott az ndk-ba

hné szb zs

1969. október 5.

a német demokratikus köztársaság megalapításának 20. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségekre a német szocialista egységpárt központi bizottságának, az ndk államtanácsának és minisztertanácsának meghívására vasárnap délelőtt párt- és kormányküldöttség utazott berlinbe. a küldöttséget kádár jános, az mszmp kb első titkára vezeti, tagjai: fock jenő, az mszmp pb tagja, a forradalmi munkás-paraszti kormány elnöke, erdélyi károly, a kb tagja, külügyminiszterhelyettes és dr. nagy lajos, hazánk berlini nagykövete, aki berlinben csatlakozik a küldöttséghez.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent biszku béla, az mszmp pb tagja, a kb titkára, fehér lajos, a pb tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, komócsin zoltán, a pb tagja, a kb titkára, péter jános külügyminiszter, benkei andrás belügyminiszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, veres józsef munkaügyi miniszter és garai róbert, a kb osztályvezetőhelyettese. a bucsuztatásnál jelen volt dr. herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa. /mti/

--

9.20/szb

le

-1-

bb.2. koreai mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba

mm/k zs

1969. október 5.

vasárnap koreai mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba. a delegációt kim man güm, a mezőgazdasági bizottság elnöke vezeti. a vendégeket a ferihegyi repülőter, továbbá a kém és a külügyminisztérium vezető munkatársai fogadták. jelen volt li dong szon, a kndk budapesti nagykövete is. a koreai delegáció tanulmányozza a magyar mezőgazdaságot és megbeszéléseket folytat a két ország mezőgazdasága közötti együttműködés bővítésének lehetőségeiről./mti/

bb.3. a német szocialista egységpárt

mm/k hk

1969. október 5.

bertini bizottságának meghívására a német demokratikus köztársaság megalakulásának 20. évfordulója alkalmából venéczy jánosnak, a budapesti pártbizottság titkárnak vezetésével vasárnap berlinbe utazott a budapesti pártbizottság küldöttsége./mti/

bb. 5. időjárásjelentés

tm/um

1969. október 5.

a meteorológiai intézet jelenti október 5-én, vasárnap 13 órakor:

az évszakhoz képest meleg idő

európában a szovjetunió és skandinávia egy részének kivételével az elmúlt napok esős, szeles időjárását csendes, meleg idő váltotta fel. a legmagasabb nappali hőmérsékletek az évszaknak megfelelően alakultak. esőt, erősebb szeleket már csak észak- Európából jelentenek, ahol ma reggel egy-két helyen havazott is. hazánkban szombaton az északkeleti megyékben erős felhős volt az ég, az ország többi részén változóan felhős ég mellett három-kilenc óráig át sütött a nap.

/folyt.köv./
12.25/um

o- 2 -

11300 Dny

bb. 5. /időjárás...folyt./um

csapadékot csak egy-két helyről jelentettek, a lehullott eső mennyisége azonban egy milliméter alatt maradt. a hőmérséklet napközben a napos helyeken 18-22, a felhős északkeleti megyékben csak 14-17 fokra emelkedett. ma hajnalban 3-12 fok közötti minimum-hőmérsékleti értékeket mértek. a délelőtti folyamán általában derült volt az ég. néhány helyen megélekedt az északi szél. a hőmérséklet 11 órakor 14-18 fok között volt. budapestben szombaton a hőmérséklet napi középértéke 15.3 fok volt, a sokévi átlagnál 1.9 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átozámított légnyomás 768 milliméter, alig változik.

várható időjárás hétfő estig: kevés felhő, csapadékmentes, az évszakhoz képest meleg idő. gyenge, napközben élelőbb, változó irányú szél. a reggeli és délelőtti órákban többfelé párásság, köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn általában 20, a tartósan ködös helyeken 15 fok körül. a duna vízállása ma reggel 140 centiméter. /mti/

bb.4. folytatta tanácskozását a békekongresszus

t tf/tr/k zs

1969. október 5.

vasárnap délelőtti az országházban plenáris ülésel folytatódott a vii. magyar békekongresszus. kárpáti sándor, a kisz központi bizottságának titkára nyitotta meg a tanácskozást. az elnökségben ott volt kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke. újabb külföldi - az osztrák és az arab béketanácsot képviselő - delegációkat köszöntöttek, s a kongresszus résztvevői nyugtázták, hogy száznál több üdvözlő táviratot kaptak üzemeiktől, termelőszövetkezetektől, intézményektől.

elsőként v.n. zajosikov, a szovjet békebizottság elnökségi tagja szólalt fel, a szovjet békeharcosok millióinak üdvözlését tolmácsolta. leszögezte: a béke, amelyet harcolunk, nem csupán azt jelenti, hogy háboruk nélküli világot alarunk.

/folyt.köv./

-3-

12.30/szb

11300 Dny

bb.4. folytatta tanácskozását ...1.folyt /k

igazságos békének kell beköszöntenie az emberiség életében-
örökre meg kell szüntetni a kolonializmust, az imperialista
hatalmak elnyomó uralkodás népek földjén. a szovjet békebi-
zottság -hangsúlyozta a szónok - támogatja az arab népek
függetlenségi harcát, a portugál gyarmatok, dél-afrika, la-
tin-amerika népeinek és minden függetlenségéért küzdő nép-
nek szabadságharcát. a békeszerető emberek figyelemre ezekben
a napokban a világ minden részéről az ENSZ közgyűlés munká-
jára irányul. a nemzetközi biztonság megteremtése, a vegyi
és bakteriológiai fegyverek gyártásának és betiltásának, a
fegyverek megsemmisítésének kérdése is napirendre kerül az
ülésszakon a szovjetunió és más szocialista országok javas-
latára. ezek a kezdeményezések tükrözik a béke valamennyi
hívének, az egész haladó közvéleménynek reményeit és vágyait.
az új békeprogram megvalósításához -szövegezte le v.n. zajcsi-
kov -az összes békeszerető erők tevékeny akciójára, első-
sorban a szocialista országok békeharcosainak egységére és
összeforrottságára van szükség.

kiss károly, a szakszervezetek országos tanácsá-
nak alelnöke, a szot, a szervezett dolgozók nevében üd-
vözte a kongresszust. rámutatott: a munkáscsapat tör-
ténelmi harcai során kezdettől fogva felismerte az összefe-
gás, a szolidaritás hatalmas erejét, s ma szerte a világon-
házánkban is - a békéért küzdők széles táborának szilárd
támasza. a munkásszolidaritás gondolata, a proletárinterna-
cionalizmus számos vonatkozásban összefonódik a békéért, a
háború ellen küzdő százmilliók törekvéseivel, céljaival. a
munkások forradalmi harcában kifejezésre jut a felelősség,
az áldozatkészség mindazokért, akik ma szenvednek a háborútól,
az éhségtől, az elnyomástól. a szakszervezetek, mint a mun-
káscsapat osztályszervezetei a békéért küzdő milliókkal
és szervezeteikkel közösen, velük együtt működve, a jövőben
is készséggel vállaltak részt a magyar és a nemzetközi béke-
mozgalom harci programjának megvalósításából.

luvszandamba husán, a mongol béketanács titkára
hangsúlyozta, hogy európa és ázsia biztonsága szorosan össze-
függ. ázsia biztonsága válságos helyzetben van. az amerikai
imperialisták beavatkozásaikkal nemcsak vietnam szabadságát
veszélyeztetik, hanem laoszt és kambodzsát is.

/folyt .köv./

12.35/k

le

bb.4. folytatta tanácskozását ...2.folyt /k

az izraeli agresszorok sem elégedtek meg az arab országoktól
elfoglalt területekkel, hanem újabb támadásra készülnek. tá-
vol-keleten nemcsak az amerikaiak agressziója nyugtalanít-
ja az embereket, hanem mao ce tung csoportjának politikája is.
a mongol nép keményen elítéli a mao ce tung csoport által ha-
zája és a baráti szocialista országok ellen ellen folytatott
szégyenletes rágalomhadjáratot és a testvéri szovjetunió ha-
tárainak megsértését.

sofie wenander -sandin asszony, a stockholmi
vietnam-konferencia svéd képviselője felszólalásában a
hazája belpolitikai életében legutóbb bekövetkezett változá-
sokról szólt, s ismertette a svéd békemozgalom ezzel kapcso-
latos tevékenységét, eredményeit. a mind szélesebben kibon-
takozó békemozgalom hatására svédországban is növekszik a
szolidaritás vietnam hős népe iránt. a közvélemény túlnyomó
többsége elítéli az amerikaiak vietnami agresszióját, s jeg-
gal kifogásolja, hogy az egyesült államok óriási hadsereget
tart dél-vietnamban. a svéd közvéleményben általános meg-
elégedést keltett az a hír, hogy illetékes svéd állami szer-
vek 200 millió svéd -koronát juttatnak vietnam megsegíté-
sére.

/folyt .köv./

bb. 6. szombathelyi pedagógusok utaztak magdeburgba

vid/kz/um zs

1969. október 5.

pedagógus küldöttség utazott vasárnap szombathelyről mag-
deburgba. a szombathelyi tanítóképző intézet pedagógusait a
magdeburgi testvérintézmény hívta meg, hogy az ndk fennállásá-
nak 20. évfordulóján rendezendő főiskolai hét programjában elő-
adásokat tartsanak az ipari televízió, a magnetofon és más
technikai eszközök iskolai használatáról. /mti/

--

12.40/um

le

- 5 -

bb. 7. sok kiránduló vas megyében - hegyi gasztenyesítés közeg-
hegyalján

vid/kz/um zs

1969. október 5.

vasárnap a kellemes kirándulási időben nagy vendégjárás volt vas megyében. a hazaiakon kívül ausztriából és jugoszláviából is érkeztek vendégek, hogy megismerjék szombathely világhírű római kori emlékeit és a város egyéb nevezetességeit. sokan keresték fel a műemlékekben gazdag közszeg, s a megye legfestőibb táját, közeg-hegyalját, ahol az ország egyik legnagyobb szelídgesztenyése található, s ahol nem ritkák a 400-500 éves faóriások sem. a hegyekben külön gasztenyesítő helyeket jelölttek ki a turisták részére és sokan éltek is ezzel a lehetőséggel. /mti/

bb. 8. időközi tanácstagválasztások szabolcsban

vid/kz/um

1969. október 5.

időközi tanácstagválasztásokat tartottak vasárnap szabolcs-szatmár megyében. elhalálozás, elköltözés, lemondás vagy egyéb okból megüresedett tanácstagválasztókerületekben összesen 10 járási, 2 városi és 29 községi tanácstagot választottak. az érintettek túlnyomó többsége már a déli órákig az urnák elé járult és élt szavazati jogával. /mti/

bb. 9. áruházat avattak szombathelyen

vid/kz/um zs

1969. október 5.

vasárnap átadták rendeltetésének szombathelyen több mint 17 millió forint költséggel épült gyöngyös áruházat. ez az ország legnagyobb szövetkezeti áruháza. az avatónapságon dr. gonda györgy, a vas megyei tanács vb elnöke mondott beszédet. mint rámutatott, a megyeszékhelyt átszelő gyöngyös patak-ról elnevezett áruház átadása befejező aktusa annak a program-nak, amelynek keretében - a fogyasztók érdekeit szolgáló egészséges verseny kialakítása érdekében - helyet adtak a városban a szövetkezeti kereskedelemnek.

az ötszintes, több mint 3 000 négyzetméter alapterületű áruház 24 millió forint értékű árukészlettel várja a vásárlókat. a vasárnap megnyitónapságon adták át azt a 9 televíziós készüléket is, amelyet a megye fogyasztási szövetkezetei ajándékoztak a falusi iskoláknak. /mti/

12.47/um

- 6 -

bb.10. társadalmi munkanap a körmeneti járásban

vid/kz/k zs

1969. október 5.

társadalmi munkanapot tartottak vasárnap a körmeneti járás községeiben. célja az építkezések, felújítások befejezésének meggyorsítása, az utak karbantartása, a terek, parkok, rendbekerítése volt. a tsz-ek főleg a majorjaik rendezésére, utak javítására, az árkok tisztítására vállalkoztak. a járás községeinek lakói ezen a napon több-százezer forint értékű munkával segítettek a fejlesztési tervekben szereplő feladatok megvalósítását. /mti/

bb.11. véget ért a z európai gazdasági újságírók tanácskozása

t fe/tm/k zs

1969. október 5.

kelet -és nyugat gazdasági kapcsolatainak fejlődéséről, s ezzel összefüggésben a gazdasági újságírók szerepéről és felelősségéről, tanácskozott vasárnap, az európai gazdasági együttműködés az újságírók, címmel megrendezett szimpozióm a budapest szállóban. a konferencia referátuma fő-lötti vitában a szocialista és a tőkés országok ismert közgaz-dasági újságírói közül számosan résztvettek. egybehangzó-an leszögezték, hogy a különböző társadalmi rendszerű orszá-gok között lehetséges és szükséges a gazdasági együttmü-ködés. ehhez nagyban hozzájárulhatnak a gazdasági újságírók, ha a tényeknek megfelelően, tárgyilagosan tájékoztatják ol-vasóikat. szövezték: a gazdasági újságírók tekintsék feladatuknak, hogy országaik vezető gazdasági köreinek szor-galmazzák a még meglévő diszkriminációs gazdasági politika megszüntetését.

dr. pálfy józsef, a magyarország főszerkesztője, a szimpozióm elnöke zárszavában megállapította, hogy a vé-leménycserét a kölcsönös jószándék hatotta át és az álláspontok megismerésére való törekvés jellemezte. örvende-tes tényként említette meg, hogy a tanácskozás résztvevői élénk érdeklődést tanúsítottak a magyarországon bevezetett új gaz-daságirányítási rendszer és annak eredményei iránt. különösen a nyugati országokból érkezett gazdasági újságírókat foglat-koztatták a szocialista országoknak azok az elképzelései, ame-lyek hathatósan elősegíthetik a nemzetközi gazdasági együttmü-ködést.

/folyt köv./
14.15/k

-7-

ll
1600 DM

bb 11. /végetért... folyt./

a szimpozionon résztvevő 19 ország küldöttel vasárnap, a tanácskozást követően budapest nevezetességeivel ismerkedtek. dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese hétfőn hivatalában fogadja a gazdasági újságírókat és választ kérdéseikre. /mti/

bb 12. haladó fokra is ki kellett dolgozni az audio-vizuális nyelvoktatás módszerét - befejeződött a háromnapos nyelvkonferencia pécsen

vid kz/j szb zs

1969. október 5.

vasárnap befejeződött pécsen az első országos audio-vizuális nyelvtanítási konferencia. a háromnapos tanácskozás résztvevői kedvezőnek ítélték a guberina-rendszerű, hallásra és látásra alapozott nyelvoktatás eddigi tapasztalatait, s egyetértettek abban, hogy e nemrég még kételyekkel fogadott módszer az idegen nyelvek oktatásának nélkülözhetetlen módszere. ma még csak főként kezdő fokon alkalmazják. bebizonyosodott viszont, hogy a felnőttoktatásban is kitűnő eredménnyel használható, ezért időszerű, hogy haladó fokon is kidolgozzák az audio-vizuális nyelvoktatás módszerét. a tit szervezésében pécsen és baranyában induló őszi tanfolyamokon már hatszázan tanulnak idegen nyelvet audio-vizuális módszerrel. a konferencián sokan felvetették, hogy a technikai berendezések - elsősorban a filmek és a hangszalagok - készítése nem tart lépést a rohamosan növekvő igényekkel. kívánatos lenne ezen megelőző javítani. /mti/

15.30/szb

ed

1600 Dny

-8-

bb 4. /folytatta tanácskozását... 3. folyt./-szb

dr. néczai lászló, az országos béketanács alelnöke számolt be ezután annak a bizottságnak a munkájáról, amely szombaton a magyar békemozgalom helyzetét, módszereit és feladatait vitatta meg. mint elmondta, a bizottság résztvevői - az ország minden részéből érkezett küldöttek - ötórás vitában, részletesen foglalkoztak a hazai békemozgalom tennivalóival. a bizottságban az a vélemény alakult ki, hogy a mozgalom előrehaladásával, az események változásával a békemunka módszereinek is lépést kell tartaniuk.

a vitában egyik központi kérdésként szerepelt a különböző szervezetek tevékenységének összehangolása a békemozgalom keretében. mindenképpen el kell kerülni, - hangoztatták a felszólalók -, hogy különböző szervezetek /esetleg más - más címmel/ ugyanarról a témáról tartsonak tájékoztatót, ugyanannak a közönségnek.

a felszólalók sürgették a különböző hírközlő szervezetek - köztük főleg a rádió és a televízió - fokozott felhasználását a nemzetközi eseményekkel kapcsolatos tájékoztatásban. ugyanakkor hangoztatták, hogy a meggyőző, felvilágosító tevékenység élő szóval változatlanul fontos eszköze marad a békemozgalmi munkának. a személyes beszélgetések mellett a kisebb gyűlések is hasznosak, ahol szinte párbeszéd, kérdés-felelet formában nyílik jó alkalom a béke kérdéseiről érdeklődő emberek bevonására a mozgalom munkájában.

a szekció-ülésein lezajlott vitában fontos téma volt az ifjúság részvétele a béke védelmében. felmerült a többi között, hogy az országos béketanács ne csak az ifjúsági szövetség útján, hanem közvetlenül is foglalkozzék az ifjúság problémáival. meg kell „fiatalítani”, a békemozgalmat - hangoztatták többen. ennek azonban feltétele, hogy a békemozgalmi munka módszerei közül végképp törölni kell a szótlamokat, a sablont, s ahelyett személyes kapcsolatok kialakításával, hatásosabb neveléssel, vonzóbb módszerekkel kell az ifjabb generációt megnyerni a béke ügyének.

/folyt.köv./

15.35/szb

ed

1600 Dny

-9-

bb.4. folytatta tanácskozását ... 4. folyt /k

dr. réczai lászló ismertetője után dr. bozsena vorubova, a csehszlovák béketanács elnökhelyettese szólalt fel. hangoztatta: a béke világszerte - a béke-világtanácsot az élen - a nemzetközi kapcsolatok jelentős tényezője lett. nemcsak azért, mert mindig az emberiség elvei mellett szállt síkra, hanem azért is, mert szerinte a világon tíz-és százmilliókat is sikerült a maga számára megnyerni.

ezután dr. bogmár józsef professzor az európai biztonság problémáival és a békemozgalom feladataival foglalkozó kongresszusi szekció munkáját szövegezte be.

elmondta: a vitában egyebek közt részletesen elemezték azt a kérdést, hogy európa kisebb országai és népei miképpen tudnának hozzájárulni olyan nemzetközi rendszer megteremtéséhez, amely nagyobb biztonságot nyújt európa, s egyben a világ számára. a bizottságban egyelőre kialakult ki abban, hogy a meggyőzés fegyverét, szervezett erkölcsi és politikai ráhatást egyidejűleg alkalmazva kell minden illetékest rábírni arra, hogy támogassa az európai biztonság gondolatát, s hogy azok is részt vállaljanak a biztonsági értekezlet szervezéséből, lebonyolításából, akik ma még ellenzik az értekezlet megtartását.

bogmár józsef arról is beszámolt, hogy élénk vita alakult ki a német kérdésben. sokan felvetették, vajon a német kérdés megoldása az előfeltétele az európai biztonság, avagy az európai biztonsági rendszer létrehozása vezet-e majd el a német probléma megoldásához. ezzel kapcsolatban az előadó rámutatott: a lényegét tekintve nincs nagy különbség a két megfogalmazás között: nyilvánvaló azonban, hogy európában ma ez a legégetőbb probléma, s a kibontakozást rendkívül nehezíti, hogy a német szövetségi köztársaság területi követeléseket támaszt más európai országokkal szemben, nem ismeri el a második világháború után kialakult határokat, emellett - legalábbis diplomáciai, vagy politikai értelemben - az ndk felszámolását követeli. hatalmas gazdasági erőforrásaink felhasználásával pedig vezető szerepre törekszik a nyugat-európai gazdasági rendszerben.

az európai békemozgalomnak szem előtt kell tartaniok-, mondotta az előadó, hogy az nszk-ban a most lezajlott választások után változatlanul fennállnak mindazok a bizonytalansági tényezők, amelyek az ottani rendszer kapitalista, állammonopolista jellegéből, s az abból következő agresszív magatartásból adódnak. nyitott szemmel kell tehát járnunk, fel kell figyelünk minden lehetséges veszélyre, amely akadályt jelenthet az európai biztonság megteremtéséhez vezető úton- mondotta.

/folyt. köv./
15.20/k

-10-

15.40/szb

ll
16.20/k

bb 4. /folytatta tanácskozását... 5. folyt./-szb

ezután ahmed el kawaga, az egyesült arab köztársaság delegátusa szólalt fel. arról beszélt, hogy az izraeli agresszorok, az egyesült államok támogatásával, nem hajlandók lemondani az arab területek további meghódításáról, ezért a nemzetközi békeerőknek az eddiginél is erőteljesebb fellépésére, fokozottabb szolidaritására van szükség.

dr. bartha tiber debreceni református püspök a keresztény és a marxista humanizmus híveinek szükség szerűen azonos álláspontjáról szövegezte. napjainkban ez a két gondolatrendszer, életszemlélet van a legnagyobb befolyással az emberiségre. mindkettő középpontjában az ember áll. hazánkban a felzárkózás óta kiépült új társadalomban az állam és az egyén nem áll szemben egymással, a vallásos emberek is felismerték a szocialista társadalom magyszorú humanista értékeit.

paavo olavi hintala író, a finn béketanács elnöke aláhuzta, hogy mind a magyar, mind a finn nép erejét megfeszítve dolgozik a kedvezőtlen politikai körülmények háttérbe szorításáért, a nemzetközi helyzet súlyos problémáiból való békés kibontakozásért.

nics jános ügyvezető /fejér megye/ a szocialista brigádok emberformáló erejéről beszélt, arról, hogy az egy kollektívában dolgozó, ám több generációt képviselő munkások egyemberként vállalnak részt a békeakciókból, szolidaritási megmozdulásokból.

marcele huisman asszony, a francia béketanács elnöke a leszerelésről beszélt. a francia békemozgalom munkásai szerint rendkívül fontos európában a katonai tömbök megszüntetése, az ndk elismerése és egy olyan konferencia összehívása, amelyen az európai kormányok kimunkálják a kontinens biztonságának útját, lehetőségeit. a francia békemozgalom tanácsa nagyszabású tüntetést szervez a közeljövőben a vietnam melletti szolidaritás jegyében.

/folyt. köv./

15.46/szb

-11-

bb.4. folytatta tanácskozását ... 6. folyt /k

harmati sánior, a magyar szolidaritási bizottság elnöke a „szolidaritásunk vietnámmal, témáról tárgyalt bizottság munkájáról” tett jelentést a kongresszusnak. huszon-négyen szólaltak fel ebben a szekcióban, és teljes egyetértés alakult ki a vietnámi helyzettel kapcsolatos akciók, feendők tekintetében. vietnam ügye - idézte a bizottsági vita egyik tanulságát - hazánkban is, nemzetközi méretekben is a békemozgalom egyik legsarkalatosabb pontja. bizonyosság erre, hogy a vietnámi szolidaritás a más dolgokban esetleg eltérő véleményű embereket is közös, hatalmas táborba szólítja.

egybekhangzó véleménye volt a szekció résztvevőinek, hogy vietnam népe igazságos, szent ügyért harcol, szabadságát, függetlenségét, elidegeníthetetlen nemzeti jogait védelmezi, s ezzel a küzdelmével nemzetközi méretekben is a béke, a társadalmi haladás védelmezője. az egyesült államok agressziójának nemcsak a vietnámi nép leigázása, dél-vietnam gyarmatosítása a célja, hanem az is, hogy megakadályozza a társadalmi haladás, a nemzeti felszabadító mozgalmak térhódítását, diadalmas előretörését. vietnam sorsa és jövője az egész emberiség sorsa és jövője. az amerikai imperialisták népiirtó háborúja az egész világ békéjét fenyegeti, ezért magában hordozza egy minden eddiginél pusztítóbb nukleáris háború katasztrófájának kockázatát.

szorgalmazták a vietnámi témához kapcsolódó felhívásokat, hogy a kongresszus fórumáról mondjanak köszönetet országunk népének, a kétkézi munkásoknak, a parasztnak, az értelmiségieknek azért az áldozatkészségéért, amellyel anyagi alapot teremtettek a vietnámba eljuttatott küldeményekhez. indítványozták, hogy a vietnámi demokratikus köztársaság kikiáltásának jövőre esedékes 25. évfordulója tiszteletére újabb akciókkal mélyítsük el hazánkban a vietnámi nép iránti szolidaritást.

major wánder író, a függetlenség békeli elnökségi tagja hangsúlyozta, hogy még soha sem ápolta a békevágyat az emberiség olyan nagy hányada, mint napjainkban. aligha volt olyan szabadságküzdelem, amely akkora rekonzervet, szolidaritást keltett volna az emberiségben, mint a vietnámi nép mostani küzdelme. a békevágy - a fiatalok körében kiváltképpen - korszellemmé válik.

/folyt .köv./

-12-

15.50/szb

ll

130-Dm

bb. 4. folytatta tanácskozását ... 7. folyt /

cseres tiber író/pest megye / a két világháború között felnőtt nemzedék nevében mondta - a háborús szörnyűségekre, az elnyomásra utalva - hogy „a felejtés lehet gyógyszer, de ebben az esetben halálos méreggá válhat,, az emberiség nem az átélt és az elfelejtett, hanem a megőrzött és a tovább adott tapasztalatokból formálhatja igazán holnapját.

grzegorz sokolowski, a lengyel béketanács titkára hangsúlyozta : a szocialista országok számos olyan javaslatot terjesztettek elő, amely az európai feszültség enyhítését, a béke biztosítását, a leszerelést és az európai biztonsági rendszer kiépítését szolgálja. a lengyel béke-mozgalom támogat minden olyan kezdeményezést, amely az európai biztonsággal kapcsolatos kezdeményezést szolgálja, konkrét viták folytatására irányul.

szünet következett ezután, majd bugár jánosné, a hazafias népfőntő helyettese elnökletével folytatódott a tanácskozás.

dr. gerhardt lotz, az ndk népi kamarájának képviselője felhívta a figyelmet: a nyugat-német imperializmus most is azt a politikát folytatja, amely 1945 előtt németországra és az egész világra halált és romlást zúdított. s bár az ujnáci-párt a mostani választásokon nem kapott elegendő szavazatot ahhoz, hogy bejusson a parlamentbe, a nyugat-német politikai vezetőknek a választások során elhangzott jobboldali megnyilatkozásai komoly figyelemztetést jelentenek számunkra, hogy számbeli kisebbsége ellenére milyen fenyegető veszély az újfasizmus.

mihályfi ernőnek, a magyar nemzet főcserkesztőjének, a békés egymás mellett élésről és a nemzetközi helyzetről tárgyalt bizottság vezetőjének beszámolója következett ezután. elmondta:

tizenöt felszólaló foglalkozott a két világrendszer békés egymás mellett élésének problémáival. /folyt.köv./

-13-

17.05/szb

ll

1310-Dm

bb. 4. /folytatta tanácskozását...8.folyt./um

felhívták a figyelmet: a békés egymás mellett élés nem jelent, nem jelentheti etvi pozícióink feladását, valamiféle ideológiai leszerelést. A történelmi tapasztalatok arra intik a szocialista országokat, hogy egységünk szorosabbra fűzése, védelmi képességünk fokozása döntő előfeltétele az agresszív imperialista erők visszaszorításának. Különösen fontos a szocialista közösség legfőbb erejével, a béke elsőszámu biztosítékával, a szovjetunióval való szoros, testvéri együttműködés.

a vietnami háborúval összefüggésben a felszólalók rámutattak: a nép fegyveres ellenállása az imperialista agresszióval szemben végső soron a békés egymás mellett élés politikájának megszilárdítása irányába hat.

hangot kapott a vitában, hogy a magyar népköztársaság aktív kezdeményszései az utóbbi időben sokat tett a békés egymás mellett élés politikájának előmozdítására.

szó esett az egyesült nemzetek szervezetének szerepéről. ezzel kapcsolatban elhangzott a szekciós vitában olyan vélemény, amely szerint az ENSZ szinte „mindenható”, erővel rendelkezik a béke biztosítására. a másik vélemény viszont lehetőséget lát az ENSZ-ben rejlő lehetőségeket. mindkét nézet túlzott lehet a világszervezet távolról sem tökéletes, lehetőségei korlátozottak, de fontos eszköz és fórum a béke erői számára a világpolitikában.

ezt követően eduard fladerer, a bajor béketanács titkára szólalt fel. beszámolt arról, hogy a nyugat-németországi demokratikus és békeszerető erők nagy hatású mozgalmat bontakoztattak ki az utóbbi időben a nyugat-németországi jobboldali radikalizmus ellen. egyöntetű a követelés: szüntessék meg az NSD-t, a bűnös hitleri párt utódját.

ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára a nőknek a béke ügyét támogató sokoldalú tevékenységéről szólt. kiemelte azt a szervezőmunkát, amelyet a nőmozgalom az országos béketanáccsal együttműködve végez a magyar asszonyok és leányok körében. rámutatott: a nők - anyai hivatásuk tudatában - csakis a béke ügye mellé állhatnak; felismerték, nem lehetnek csupán passzív szemlélők. tudatos cselekvéssel kell segíteniük, támogatniuk a béke gondolatát.

/folyt.köv./

le
HIO-Dy

- 14 -

bb 4. /folytatta tanácskozását... 9. folyt./-szb

dr. giuseppe torcolini, az olasz béketanács képviselője hazája békemozgalomának munkáját, eredményeit ismertette. kijelentette: az olasz dolgozók, békeszeretők minden erejükkel támogatják a hős vietnami nép szabadságharcát, amelyet ho si minh nevében, a z ó tanításai szellemében folytatnak. ho apó neve eltörölhetetlenül vésődött mindenki szívébe, aki a békét, a világ népeinek szabadságát, függetlenségét, fontosnak tartja és kész azért cselekedni is.

darvasi istván, a magyar hírlap főszerkesztője, a „szolidaritásunk az imperialista agresszió ellen küzdő arab népekkel”, című témával foglalkozó kongresszusi munkabizottság elnöke szólalt fel, s beszámolt a szekcióban felmerült főbb gondolatokat. egységes állásfoglalás alakult ki egyebek között abban, hogy a közel-keleten lényegében az ant imperializmus, a nemzeti függetlenség erői harcolnak az imperialista agresszió ellen. az arab országok - agresszió áldozatai, izrael pedig agresszor, amely az USA támogatását élvezi. ilyen értelemben a közel-keleti konfliktus a nemzetközi osztályharc egyik igen fontos frontja. az közel-keleten nem vallásháborúról van szó, s az arab országok nem antiszemita hadjáratot folytatnak, hanem védelmi háborút vívnak izrael ellen, amelynek uralkodó osztálya a világ vezető imperialista hatalmának szolgálatában indított agressziót az arab országok ellen.

a lényeg tehát - az imperialista agresszió. egy pillanatra sem téveszthetjük szem elől az amerikai egyesült államoknak ebben az agresszióban vállalt, eléggé el nem ítélhető szerepét. amikor a közel-keleti konfliktus békés, igazságos, az arab népek szempontjából kielégítő rendezéséről, az ezért folytatott harc módszeréről van szó, világosan kell látnunk, hogy nemcsak izrael uralkodó körei ellen kell harcolni, hanem az USA-ra is nyomást kell gyakorolni a világ közvéleményének, a békeszerető államok kormányainak. az, hogy izrael meddig folytathatja az agressziót, meddig képes szembeállítani a biztonsági tanács határozatával, elsősorban attól függ, meddig élvezzi az USA uralkodó körei támogatását.

dr. mihaíl ghelemegeanu egyetemi tanár, nemzetgyűlési képviselő, a román béketanács végrehajtó bizottságának tagja kijelentette: a román békemozgalom következetesen harcol a különböző békemozgalomok és szervezetek együttműködéséért az egész világon. a román nép támogatja a varsói szerződés tagállamainak 1966. évi bukaresti nyilatkozatát, valamint az ez év áprilisi budapesti felhívást az európai biztonság érdekében. az európai államok összejövetele nagyjelentőségű, a vitás kérdések megoldására irányuló erőfeszítések, a sokoldalú együttműködés fejlesztése, a biztonság megvalósítása érdekében - mondotta.

/folyt.köv./

17.30/e

le
HIO-Dy

-15-

bb. 4. /folytatta tanácskozását...8.folyt./um

felhívták a figyelmet: a békés egymás mellett élés nem jelenti, nem jelentheti elvi pozícióink feladását, valamiféle ideológiai leszerelést. a történelmi tapasztalatok arra intik a szocialista országokat, hogy egységünk szorosabbra fűzése, védelmi képességünk fokozása döntő előfeltétele az agresszív imperialista erők visszaszorításának. különösen fontos a szocialista közösség legfőbb erejével, a béke elsőszámú biztosítékával, a szovjetunióval való szoros, testvéri együttműködés.

a vietnami háborúval összefüggésben a felszólalók rámutattak: a nép fegyveres ellenállása az imperialista agresszióval szemben végső soron a békés egymás mellett élés politikájának megszilárdítása irányába hat.

hangot kapott a vitában, hogy a magyar népköztársaság aktív kezdeményszéssével az utóbbi időben sokat tett a békés egymás mellett élés politikájának előmozdítására.

szó esett az egyesült nemzetek szervezetének szerepéről. ezzel kapcsolatban elhangzott a szekciós vitában olyan vélemény, amely szerint az ENSZ szinte „mindenható”, erővel rendelkezik a béke biztosítására. a másik vélemény viszont lehetőséget lát az ENSZ-ben rejlő lehetőségeket. mindkét nézet túlzott lehet a világszervezet távolról sem tökéletes, lehetőségei korlátozottak, de fontos eszköz és fórum a béke erői számára a világpolitikában.

ezt követően eduard fladerer, a bajor béketanács titkára szólt fel. beszámolt arról, hogy a nyugat-németországi demokratikus és békeszerető erők nagy hatású mozgalmat bontakoztattak ki az utóbbi időben a nyugat-németországi jobboldali radikalizmus ellen. egyöntetű a követelés: szüntessék meg az npd-t, a bűnös hitleri párt utódját.

ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára a nőknek a béke ügyét támogató sokoldalú tevékenységéről szólt. kiemelte azt a szervezőmunkát, amelyet a nőmozgalom az országos béketanáccsal együttműködve végez a magyar asszonyok és leányok körében. rámutatott: a nők - anyai hivatásuk tudatában - csakis a béke ügye mellé állhatnak; felismerték, nem lehetnek csupán passzív szemlélők. tudatos cselekvéssel kell segíteniük, támogatniuk a béke gondolatát.

/folyt.köv./

le

1810-Dy

bb 4. /folytatta tanácskozását... 9. folyt./-szp

dr. giuseppe torcolini, az olasz béketanács képviselője hazája békemozgalomának munkáját, eredményeit ismertette. kijelentette: az olasz dolgozók, békésarcok minden erejükkel támogatják a hős vietnami nép szabadságharcát, amelyet ho si minh nevében, a z ó tanításai szellemében folytatnak. ho apó neve kitörölhetetlenül vésődött mindenki szívébe, aki a békét, a világ népeinek szabadságát, függetlenségét, fontosnak tartja és kész azért cselekedni is.

darvasi istván, a magyar hírlap főszerkesztője, a „szolidaritásunk az imperialista agresszió ellen küzdő arab népekkel”, című témával foglalkozó kongresszusi munkabizottság elnöke szólt fel, és összegezte a szekcióban felmerült főbb gondolatokat. egységes állásfoglalás alakult ki egyebek között abban, hogy a közel-keleten lényegében az antiimperializmus, a nemzeti függetlenség erői harcolnak az imperialista agresszió ellen. az arab országok - agresszió áldozatai, izrael pedig agresszor, amely az usa támogatását élvezzi. ilyen értelemben a közel-keleti konfliktus a nemzetközi osztályharc egyik igen fontos frontja. az közel-keleten nem vallásháborúról van szó, s az arab országok nem antizemita hadjáratot folytatnak, hanem védelmi háborút vívnak izrael ellen, amelynek uralkodó osztálya a világ vezető imperialista hatalmának szolgálatában indított agressziót az arab országok ellen.

a lényeg tehát - az imperialista agresszió. egy pillanatra sem téveszthetjük szem elől az amerikai egyesült államoknak ebben az agresszióban vállalt, eléggé el nem ítélhető szerepét. amikor a közel-keleti konfliktus békés, igazságos, az arab népek szempontjából kielégítő rendezéséről, az ezért folytatott harc módszereiről van szó, világosan kell látnunk, hogy nemcsak izrael uralkodó körei ellen kell harcolni, hanem az usa-ra is nyomást kell gyakorolni a világ közvéleményének, a békeszerető államok kormányainak. az, hogy izrael meddig folytathatja az agressziót, meddig képes szembeszállni a biztonsági tanács határozatával, elsősorban attól függ, meddig élvezzi az usa uralkodó köröknek támogatását.

dr. mihail ghelemegeanu egyetemi tanár, nemzetgyűlési képviselő, a román béketanács végrehajtó bizottságának tagja kijelentette: a román békemozgalom következetesen harcol a különböző békemozgalomok és szervezetek együttműködéséért az egész világon. a román nép támogatja a varsói szerződés tagállamainak 1966. évi bukaresti nyilatkozatát, valamint az ez év áprilisi budapesti felhívást az európai biztonság érdekében. az európai államok összefogása nagyjelentőségű, a vitás kérdések megoldására irányuló erőfeszítések, a sokoldalú együttműködés fejlesztése, a biztonság megvalósítása érdekében - mondotta.

/folyt.köv./

17.30/e

le

1810-Dy

bb 4. /folytatta tanácskozását.... 10. folyt./-szb

csizmás attila budapesti küldött, a kisz xi. kerületi bizottságának agit. prop. titkára a főváros fiataljainak üdvözlését, jókívánságait tolmácsolta a békekongresszusnak; hangsúlyozta, hogy a budapesti ifjúság erejéhez mérten részt kér és vállal a jövőben is a békemozgalom feladatainak végrehajtásából.

heinz altschul, az osztrák béketanács főtítkára a többi között beszámolt arról, hogy az osztrák béketanács is részt vesz a november végén bécsben összeülő európai konferencia előkészítésében, amelyet nemzetközi kezdeményezésre hívtak össze. ennek az értekezletnek nagy jelentősége van azért is, mert sikere kedvezően befolyásolná a tervezett európai biztonsági konferenciát.

lupták istván műszaki diszpécser /borsod megye/ a különféle békeakciók tömegmozgósító erejének növekedéséről beszélt.

csuhány gabriella író /budapest/ a szabadságukban, függetlenségükben veszélyeztetett népek, köztük a vietnami hazafiak önvédelmi harcáról szökött. mint mondotta „a kiontott vért a föld nem issza be, ez a vér az égre kiált”, a világ minden jóakaratu emberének össze kell fognia azért, hogy emberi élet ne essenek áldozatul az agresszív hatalmak kalandor cselekményeinek.

ezután boldizsár iván író, a kongresszus szövegező munkabizottságának elnöke ismertette a vii. magyar békekongresszus állásfoglalását a nemzetközi helyzettel és a békemozgalom feladataival kapcsolatban.

az állásfoglalás a következőket mondja:
„a vii. magyar békekongresszus küldöttel kétnapos tanácskozáson, plenáris ülésen és öt munkabizottságban tanulmányozták az országos béketanács beszámolóját, valamint a hazai és nemzetközi békemozgalom legfontosabb, időszerű kérdéseit. a kongresszus felmérte, milyen módon biztosítható a jelenlegi nemzetközi helyzetben a békés egymás mellett élés politikája és megállapította, hogy a békés egymás mellett élés alapvető kérdése a világ minden népének. a kongresszus kijelölte az európai biztonság kérdésével összefüggő teendőket, különösen szem előtt tartotta azokat a tennivalókat, amelyeket az európai biztonsági értekezlet összehívásának előkészületei kívánnak meg. a magyar békemozgalom állásfoglalása egyértelmű és határozott: következetesen sikraszáll európa békéjéért és az az óhaja, hogy földrészünkön megalapozott biztonsági rendszer épüljön ki.

/folyt.köv./

17.35/szb

-16-

bb. 4. /folytatta tanácskozását... 11. folyt./am

a kongresszus szamba vette, milyen módon fejezheti ki még eredményesebben a magyar nép szolidaritását a hősiessen harcoló vietnam és az imperialiszta agresszió ellen küzdő arab népek igazságos ügye iránt. a kongresszus testvéri szolidaritásáról és állandó támogatásáról biztosította valamennyi függetlenségért harcoló népet.

hosszu és alapos vitákban foglalkozott a kongresszus azokkal az új módszerekkel, amelyekkel a békemozgalmi munkát a kor követelményeihez kívánja igazítani. leszögezte, hogy a békemozgalom mindenkié: ez kiapadhatatlan erejének egyik forrása. nagy fontosságot tulajdonít az ifjúság fokozottabb bevonásának a békemunkába és a szótalok nélküli, gyorsabb és teljesebb tájékoztatásnak. a személyes emberi kapcsolatok, az élőbeszéd pótelhatatlan szerepének hangsúlyozása mellett szükségesnek tartja, hogy a sajtó, televízió és rádió, valamint az írók és művészek nagyobb segítséget nyújtsanak a békemozgalomnak. a békemunka gondolati és módszerbeli felújítására számos életrevaló javaslat került a kongresszuson újjáválasztott országos béketanács elé, amelynek feladata a javaslatok megvalósítása a békemozgalom további eredményes fejlesztése érdekében.

a 6. magyar békekongresszus óta eltelt hat esztendőre visszatekintve a tanácskozás megállapította, hogy a mozgalom tovább erősödött, hatókörre kiszélesedett, nemzetközi tekintélye és befolyása gyarapodott. a békemozgalom eredményeit feszültségektől terhes világpolitikai időszakban érte el. a föld számos térségében háborus góccok alakultak ki, mérhetetlen megpróbáltatásokat zúdítva az ott élő népekre és a harmadik világháború veszélyét vetítve a világ minden népe elé. hogy a konfliktusok mégsem fajultak világméretű összeütközéssé, abban a szocialista országok ereje, határozott fellépése és békés megoldásokat kereső türelmes politikája mellett jelentős szerepe volt és van a nemzetközi békemozgalomnak. a kongresszus helyesli és teljes szívvel támogatja a béke-világtanács céljait, kezdeményezéseit, törekvéseit, mert programjában a magyar békeharcosok megtalálják mindazt, amit fontosnak tartanak. a háború elhárításának sikerében a magyar békemozgalom hazai és nemzetközi erőfeszítéseinek gyümölcsét is felismerhetjük és becsülhetjük. a kongresszus megállapította, hogy a magyar békemozgalom hűségesen és tevékenyen szolgálja a béke ügyét és gyarapítja azt a nemzetközi megbecsülést, amelyet magyarország békés külpolitikájával a világpolitika fórumain kiérdemelt. a 7. magyar békekongresszus támogatja és erősíti ezt a politikát.

/folyt.köv./

17.40/e

- 17 -

18.00/Am

bb. 4. /folytatta tanácskozását...12.folyt./um

a világ ezekben a hetekben emlékezett meg a második világháború kitörésének harmincadik évfordulójáról. egyes emberek, családok, népek idézték fel e háború emlékeit és tanulságait. három évtizeddel ezelőtt a világuralomra törő, a haladást és a humanizmust elnyomó fasizmus robbantotta ki a világháborút, amely emberek tízmillióinak életét pusztította el és felbecsülhetetlen értékeket semmisített meg. negyedszázaddal a második világháború befejezése után európa máig sem szabadult meg teljesen a fasizmus lidércétől. a kongresszus figyelmét nem kerülte el, hogy nyugat-németországban szabadon garázdálkodnak az új-náci és a militarista revansvágyó erők, de figyelemmel foglalkozott azokkal a nyilatkozatokkal is, amelyek a német szövetségi köztársaság legutóbbi parlamenti választásai után elhangzottak. a békekongresszus változatlan erővel foglalt állást a nemzeti elfogultságok újjáéledése ellen és sikraszállt az igazi hazafiság, a népek barátsága mellett. a kongresszusnak az a véleménye, hogy európa és földünk békéje csak a német fasizmus - és minden fasizma, militarista, revansvágyó erő - újjáéledésének megakadályozásával, a jelenlegi német határok garantálásával és a német demokratikus köztársaság elismerésével biztosítható.

napjaink legfájdalmasabb és legveszedelmesebb háborús góc-pontja vietnam. az egyesült államok agressziója lébbal tiporja a vietnami nép nemzeti szuverenitását. a 20. század szegénye e háború, amelynek keretében a kapitalista világ vezető katonai és gazdasági nagyhatalma kiirtással fenyeget egy népet, mert az a maga elképzelései szerint akar élni.

a vietnamot pusztító tűz bármikor tovább terjedhet. beláthatatlan a veszély, amelyet e háború kiterjedése magában hordoz. a 7. magyar békekongresszus együttérzését és elszánt békeakaratát fejezi ki és követeli, hogy az amerikai és a csatlós országok feltétel nélkül vonják ki csapataikat vietnamból. a kongresszus meglepődéssel vette tudomásul a magyar békeharcosok akciót és állást foglalt amellett, hogy nyujtsunk további erkölcsi és anyagi támogatást a végső győzelemig hősiessen harcoló vietnami népnek. a békekongresszus továbbra is együttműködik a világ minden részén küzdő erőkkel, amelyek közös célja a vietnami béke létrehozása.

/folyt.köv./

- 18 -

17.45/e

xl
R.D.M.

bb. 4. /folytatta tanácskozását... 13. folyt./-szb

a békekongresszus a közel-keleti viszály továbbterjedésében újabb bizonyítékot látja annak, hogy háborúkkal semmiféle vitás nemzetközi kérdést nem lehet véglegesen megoldani. a békekongresszus kifejezte azt a véleményét, hogy ezt a tüzfészket a biztonsági tanács 1967. november 22-i határozatának végrehajtásával, az izraeli csapatok kivonásával lehet felszámolni. a kongresszus fontosnak tartja az ENSZ szerepét a béke fenntartásában és támogatja az irányu törekvéseit.

a békekongresszus megemlékezett arról, hogy a felszabadulás negyedszázados évfordulójának ünneplésére készülünk. az elmúlt 25 év ékes bizonyossága annak, miként virágoztathatja fel országát az a nép, amely a béke és a szabadság nagy lehetőségeivel él. a kongresszus leszögezte, hogy szocialista hazánk fejlődését, a békés építőmunkát, a világ békéjét akkor szolgáljuk legjobban, ha a békeozgalmat minden híve ereje és képessége szerint részt vesz az országépítő munkában. a felszabadulás negyedszázados évfordulója arra is alkalmat ad, hogy a békeozgalmat továbbra is fáradhatatlanul ápolja a magyar nép őszinte barátságát a szovjetunió iránt.

a békekongresszus újra leszögezte, hogy az emberek ereje és összefogása képes megbirkózni a háborúval és legyőzi a háború erőt. mind többen ismerik ezt fel a világ minden részén és küzdenek azért, hogy az űrkutatás fényes sikerei, az elektronikus számítógépek felhasználása, az atom titkának feltárása és további békés felhasználása, a távközlés vívmányai az emberiség előrehaladását, jólétét és békéjét szolgálják. gyarapodnak azok sorai, akik látják, hogy nem törvényszerű az inség, nem elkerülhetetlen a föld lakossága egyharmad részének állandó éhezése. a fegyverkezés költségeiből minden ember botdog, alkotó otthonává lehetne varázsolni a földet. ezért a VII. magyar békekongresszus ismét határozottan állást foglal a fegyverkezési verseny ellen, az általános és teljes leszerelésért a háború törvényen kívül helyezéskéért.

a VII. magyar békekongresszus újból leszögezi, hogy a háború nem végzetes sorsa az embernek. békében akarunk, tudunk és fogunk élni!,,

az állásfoglalást a kongresszus küldöttai egyhangulag szavazták meg.

/folyt.köv./

17.50/e

xl
R.D.M.

-19-

bb. 4. /folytatta tanácskozását...12.folyt./um

a világ ezekben a hetekben emlékezett meg a második világ-háború kitérésének harmincadik évfordulójáról. egyes emberek, családok, népek idézték fel e háború emlékeit és tanulságait. három évtizeddel ezelőtt a világalomra törő, a haladást és a humanizmust elnyomó fasizmus robbantotta ki a világháborút, amely emberek tízmillióinak életét pusztította el és felbecsülhetetlen értékeket semmisített meg. negyedszázaddal a második világháború befejezése után európa máig sem szabadult meg teljesen a fasizmus lidércétől. a kongresszus figyelmét nem kerülte el, hogy nyugat-németországban szabadon garázdálkodnak az új-náci és a militarista revansvágyó erők, de figyelemmel foglalkozott azokkal a nyilatkozatokkal is, amelyek a német szövetségi köztársaság legutóbbi parlamenti választásai után ethangoztak. a békekongresszus változatlan erővel foglalt állást a nemzeti elfogultságok újjáéledése ellen és sikraszállt az igazi hazafiság, a népek barátsága mellett. a kongresszusnak az a véleménye, hogy európa és földünk békéje csak a német fasizmus - és minden fasizma, militarista, revansvágyó erő - újjáéledésének megakadályozásával, a jelenlegi német határok garantálásával és a német demokratikus köztársaság elismerésével biztosítható.

napjaink legfájdalmasabb és legveszedelmesebb háborús gócpontja vietnam. az egyesült államok agressziója lébbal tiporja a vietnami nép nemzeti szuverenitását. a 20. század szégyene e háború, amelynek keretében a kapitalista világ vezető katonai és gazdasági nagyhatalma kiirtással fenyeget egy népet, mert az a maga elképzelései szerint akar élni.

a vietnamot pusztító tűz bármikor tovább terjedhet. beláthatatlan a veszély, amelyet e háború kiterjedése magában hordoz. a 7. magyar békekongresszus együttérzését és elszánt békeakarát fejezi ki és követeli, hogy az amerikai és a csatlós országok feltétel nélkül vonják ki csapataikat vietnamból. a kongresszus meglepődéssel vette tudomásul a magyar békeharcosok akciót és állást foglalt amellett, hogy nyújtsunk további erkölcsi és anyagi támogatást a végső győzelemig hősiessen harcoló vietnami népnek. a békekongresszus továbbra is együttműködik a világ minden részén küzdő erőkkel, amelyek közös célja a vietnami béke létrehozása.

/folyt.köv./

- 18 -

17.45/e

xl
R.D.M.

bb 4. /folytatta tanácskozását... 13. folyt./-szb

a békekongresszus a közel-keleti viszály továbbterjedésében újabb bizonyítékot látja annak, hogy háborúkkal semmiféle vitás nemzetközi kérdést nem lehet véglegesen megoldani. a békekongresszus kifejezte azt a véleményét, hogy ezt a tüzfészket a biztonsági tanács 1967. november 22-i határozatának végrehajtásával, az izraeli csapatok kivonásával lehet felszámolni. a kongresszus fontosnak tartja az ENSZ szerepét a béke fenntartásában és támogatja az irányu törekvéseit.

a békekongresszus megemlékezett arról, hogy a felszabadulás negyedszázados évfordulójának Ünneplésére készülünk. az elmúlt 25 év ékes bizonyossága annak, miként virágoztathatja fel országát az a nép, amely a béke és a szabadság nagy lehetőségeivel él. a kongresszus leszögezte, hogy szocialista hazánk fejlődését, a békés építőmunkát, a világ békéjét akkor szolgáljuk legjobban, ha a békeozgalmat minden híve ereje és képessége szerint részt vesz az országépítő munkában. a felszabadulás negyedszázados évfordulója arra is alkalmat ad, hogy a békeozgalmat továbbra is fánadhatatlanul ápolja a magyar nép őszinte barátságát a szovjetunió iránt.

a békekongresszus újra leszögezte, hogy az emberek ereje és összefogása képes megbirkózni a háborúval és legyőzi a háború erőt. mind többen ismerik ezt fel a világ minden részén és küzdenek azért, hogy az űrkutatás féltves sikerei, az elektronikus számítógépek felhasználása, az atom titkának feltárása és további békés felhasználása, a távközlés vívmányai az emberiség előrehaladását, jólétét és békéjét szolgálják. oyarapodnak azok sorai, akik látják, hogy nem törvénytörő az inség, nem elkerülhetetlen a föld lakossága egyharmad részének állandó éhezése. a fegyverkezés költségeiből minden ember boldog, alkotó otthonává lehetne varázsolni a földet. ezért a vil. magyar békekongresszus ismét határozottan állást foglal a fegyverkezési verseny ellen, az általános és teljes leszarusításért a háború törvényen kívül helyezését.

a vil. magyar békekongresszus újból leszögezi, hogy a háború nem végzetes sorsa az embernek. békében akarunk, tudunk és fogunk élni!,,

az állásfoglalást a kongresszus küldöttel egyhangulag szavazták meg.

/folyt.köv./

17.50/e

xl
R.D.M.

-19-

bb. 4. /folytatta tanácskozását...14.folyt./um

a továbbiakban a kongresszus küldöttei elfogadták a magyar békemozgalom működési elveit, majd megválasztották az új országos béketanácsot, amelynek 200 tagja van.

szünet következett. a szünetben az országos béketanács megtartotta alakuló ülését, és tagjai közül megválasztotta elnökségét és tisztségviselőit. az elnökség tagjai a következők:

angyal barnabás	munkás /nógrád megye/
balla dezsőné	tsz brigádvezető /pest megye/
beresztóczy miklós dr.	c. prépost, az országgyűlés alelnöke
boldizsár iván	író
bodonyi pálné	a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára
brezanóczy pál dr.	egri érsek /heves megye/
bugár jánosné	a hazafias népfront országos tanácsa főtitkárhelyettese, a béke-világtanács tagja
darvasi istván	a magyar hírlap főszerkesztője
devecseri gábor	kossuth-díjas költő
erdei lászlóné	a magyar nők országos tanácsának elnöke
farkas józsef	a hazafias népfront megyei titkára /bács megye/
farkas lászló	pedagógus /vas megye/
ferenczi tibor	az okisz elnökhelyettese
gampel istván	munkás /zala megye/
gálos antalné	fonónő /baranya megye/
gervai béla dr.	a kiosz elnöke
gémés ferenc	tsz elnök /csongrád megye/

/folyt.köv./
17.55/e

- 20 -

de
1830 Dny

bb. 4. /folytatta tanácskozását...15.folyt./um

hamvas endre dr.	ny. érsek /bács megye/
haraszi györgy dr.	egyetemi tanár
harmati sándor	a szolidaritási bizottság elnöke
hárs istván dr.	a magyar rádió és televízió első elnökhelyettese
hubay miklós	író, a béke-világtanács tagja
ijjas józsef dr.	kalocsai érsek
jóboru magda dr.	a széchényi könyvtár főigazgatója
káldy zoltán dr.	evangélikus püspök, a béke-világtanács tagja
kállai gyula	az országgyűlés elnöke, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke
kende istván dr.	egyetemi docens
kisfaludi strobl zsigmond	kossuth-díjas szobrászművész
kiss károly	a szot alelnöke
komját irén	a muosz alelnöke
kovács dezsőné	kossuth-díjas pedagógus
mátyás lászló	a hazafias népfront országos tanácsa titkára
mihátyfi ernő	a magyar nemzet főszerkesztője
miklós imre	az egyházügyi hivatal elnökhelyettese
mondok pál dr.	a pest megyei tanács vb elnöke
nagy istván	villanyszerelő /szolnok megye/
nánási lászló	a szövetség felügyelő bizottságának elnöke

/folyt.köv./

17.58/e

- 21 -

de

bb. 4. /folytatta tanácskozási...16.folyt./e

ortutay gyula dr. akadémikus, a tit országos elnöke
pesta lászló dr. a kulturális kapcsolatok intézetének
alelnöke
pethő tibor a magyar nemzet szerkesztőbizottságá-
nak tagja
prandler árpád dr. a magyar jogász szövetség főtitkára
radnót magda dr. állami-díjas, akadémiai levelező tag,
egyetemi tanár, a béke-világtanács
tagja
réczei lászló dr. tanszékvezető egyetemi tanár, a béke-
világtanács tagja
román józsef dr. a lászló kórház igazgató főorvosa
rostás istván a magyar vöröskereszt főtitkára
sebestyén nándorné a hazafias népfrent országos tanácsa
osztályvezetője, a béke-világtanács
tagja
sik endre dr. ny. külügyminiszter, nemzetközi Lenin-
békedíjas, a béke-világtanács elnöksé-
gének tagja
simai mihály dr. egyetemi docens
szamosközi istván református püspök
szádeczky-kardoss elemér dr. kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár,
az mszmp politikai főiskola tanszékvezető,
bányász /komárom megye/
szántó györgy dr. a kisz kb osztályvezetője
székely sándor a csepeli csőgyár osztályvezetője
szüts pál az országgyűlés alelnöke
terényi istván a tájékoztatási hivatal vezetője
vass istvánné munkás
várkonyi péter kossuth-díjas egyetemi tanár
vizi gyuláné
zsebők zoltán dr.

/folyt.köv./
18.02/e

- 22 -

kl
1840 Dm

bb. 4. /folytatta tanácskozási...17.folyt./e

az elnökség tisztségviselői

elnök: dr. sik endre
elnökhelyettes: dr. réczei lászló
alelnök: boldizsár iván
darvasi istván
harmati sándor
dr. hamvas endre
hárs istván
dr. jóberu magda
kiss károly
dr. kovács dezsőné
mátyás lászló
dr. mendek pál
pethő tibor
terényi istván
dr. zsebők zoltán
titkár: sebestyén nándorné

bugár jánosné ezután dr. réczei lászlónak, az új országos
békatanács elnökhelyettesének adta meg a szót:

dr. réczei lászló zárszavában arról szót, hogy a magyar
békeharcosok - a világ haladó mozgalmához hasonlóan - méltó
módon kívánnak megemlékezni Lenin születésének 100. évforduló-
járól, a magyar békemozgalom is részt vesz a centenáriumi bi-
zottság munkájában, s úgy emlékezik meg Leninről, a forradal-
márról, mint a történelem legnagyobb békeharcosáról. hasonló
ünnepélyességgel emlékeznek meg népünk felszabadulásának ne-
gyedszázados évfordulójáról. a magyar békeharcosok csatlako-
znak az mszmp központi bizottsága és a hazafias népfrent orszá-
gos tanácsa felhívásához, részt vesznek a felszabadulás jubi-
leumának méltó megünneplésében, attól az igazságtól vezérelve,
hogy a szabadsággal együtt érkezett hazánkba a béke.
/folyt.köv./
18.05/e

- 23 -

kl

bb. 4. /folytatta tanácskozását...16.folyt./e

ortutay gyula dr.	akadémikus, a tit országos elnöke
pesta lászló dr.	a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke
pethő tibor	a magyar nemzet szerkesztőbizottságának tagja
prandler árpád dr.	a magyar jogász szövetség főtitkára
radnót magda dr.	állami-díjas, akadémiai levelező tag, egyetemi tanár, a béke-világtanács tagja
réczei lászló dr.	tanszékvezető egyetemi tanár, a béke-világtanács tagja
román józsef dr.	a lászló kórház igazgató főorvosa
rostás istván	a magyar vöröskereszt főtitkára
sebestyén nándorné	a hazafias népfrent országos tanácsa osztályvezetője, a béke-világtanács tagja
sik endre dr.	ny. külügyminiszter, nemzetközi Lenin-békédíjas, a béke-világtanács elnökségének tagja
simai mihály dr.	egyetemi docens
szamosközi istván	református püspök
szádeczky-kardoss elemér dr.	Kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár,
szántó györgy dr.	az mszmp politikai főiskola tanszékvezető bányász /komárom megye/
székely sándor	
szüts pál	a klsz kb osztályvezetője
terényi istván	a csepeli csőgyár osztályvezetője
vass istvánné	az országgyűlés alelnöke
várkonyi péter	a tájékoztatási hivatal vezetője
vizi gyuláné	munkás
zsebők zoltán dr.	Kossuth-díjas egyetemi tanár

/folyt.köv./
18.02/e

- 22 -

kl
1840 Dm

bb. 4. /folytatta tanácskozását...17.folyt./e

az elnökség tisztségviselői

elnök:	dr. sik endre
elnökhelyettes:	dr. ráczei lászló
alelnök:	boldizsár iván darvasi istván harmati sándor dr. hamvas endre hárs istván dr. jóberu magda kiss károly dr. kovács dezsőné mátyás lászló dr. mendek pál pethő tibor terényi istván dr. zsebők zoltán
titkár:	sebestyén nándorné

bugár jánosné ezután dr. ráczei lászlónak, az új országos béketanács elnökhelyettesének adta meg a szót:

dr. ráczei lászló zárszavában arról szólt, hogy a magyar békeharcosok - a világ haladó mozgalmához hasonlóan - méltó módon kívánnak megemlékezni Lenin születésének 100. évfordulójáról. a magyar békemozgalom is részt vesz a centenáriumi bizottság munkájában, s úgy emlékezik meg Leninről, a forradalmárról, mint a történelem legnagyobb békeharcosáról. hasonló ünnepélyességgel emlékeznek meg népünk felszabadulásának negyedszázados évfordulójáról. a magyar békeharcosok csatlakoznak az mszmp központi bizottsága és a hazafias népfrent országos tanácsa felhívásához, részt vesznek a felszabadulás jubileumának méltó megünneplésében, attól az igazságtól vezérelve, hogy a szabadsággal együtt érkezett hazánkba a béke.

/folyt.köv./
18.05/e

- 23 -

kl

bb 4. /folytatta tanácskozáását... 18. folyt./-szb

végezetül a magyar békemozgalom újonnan megválasztott vezető testülete nevében ígéretet tett, hogy a jövőben is minden erővel, hiven szolgálják a hazai és a nemzetközi békemozgalom nagy céljait, azon fognak munkálkodni, hogy szélesedjen a magyar békemozgalom tevékenysége, növekedjen tekintélye, újabb eredményekkel segítse elő a történelmi feladatok megvalósítását; a világ békéjének megőrzését, a helyi háború felszámolását, a közel-keleti konfliktus és a vietnami háború befejezését, hazánk békés építőmunkájának megvédését, s ezáltal is előmozdítsa nagy nemzeti célunk elérését: a szocialista Magyarország felépítését. /mti/

bb 13. sok ezer vendég a somlói szüreten

vid kz/j szb zs 1969 október 5.

a kellemes, napsütéses időben sok ezer vendég érkezett vasárnap somlóvásárhelyre, a hagyományos somlói szüret megnyitójára. elsőként a somlói borok versenyének eredményét hirdették ki, majd megkezdődött a vidék őszi szüreti hagyományait felelevenítő látványos felvonulás. ezután mulatságos, tréfás jeleneteket és táncbemutatókat láthattak a vendégek. délben a hegytetőn megkoszorúzták a somlói vár egykori védőinek emlékművét. a délutáni órákban a vendégsereg valósággal megszállta a hegyet. a már évek óta idegenforgalmi eseménynek számító somlói szüret táborúzzal és szüreti bálal fejeződött be. /mti/

bb 14. új szövetkezeti áruház orosházán

vid-kz/j szb zs 1969 október 5.

orosházán vasárnap felavatták a 15 millió forint költséggel felépített, háromszintes új szövetkezeti áruházat. az avatóünnepségen - amelyen részt vett dr. molnár frigyos, a szövecs elnöke is - dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszter-helyettes mondott beszédet. az új áruház kilenc osztályán 20 millió forint értékű árukészlet várja a vásárlókat. /mti/

18.10/e

-24-

bb 22. a bolgár külügyminiszter látogatása csongrád megyében

vid-kz szb zs 1969. október 5.

ivan basev bolgár külügyminiszter, - aki az ENSZ közgyűléséről hazatérőben megszakította útját, és péter jános külügyminiszter vendégeként hazánkban tartózkodik - vasárnap csongrád megyébe látogatott. társaságában volt komocsin zoltán, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a kb titkára és péter jános külügyminiszter. szegeden a város nevezetességeivel ismerkedtek majd sipos gézával, a szegedi pártbizottság első titkárával folytattak megbeszélést. délután hódmezővásárhelyre utaztak, ahol török józsef, a városi pártbizottság első titkára és a város más vezetői fogadták a vendégeket, akik megtekintették a hódmezővásárhely felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából rendezett kiállításokat, többek között az ipari kiállítást és az őszi tárlatot. /mti/

bb 15. felszabadulási hetek kezdődtek hódmezővásárhelyen

vid-kz szb zs 1969. október 5.

felszabadulásunk 25. évfordulója alkalmából többhetes ünnepségsorozat kezdődött vasárnap hódmezővásárhelyen. délelőtt a kossuth téren a helyőrség ujoncai tettek - ünnepi külsőségek között - katonai esküt. ezt követően a béke szálló, a városi ifjúsági ház és más épületek termeiben ipari kiállítás nyitottak meg. a megnyitón részt vett és beszédet mondott nagy józsefné könnyűipari miniszter is. a bemutató jól dokumentálja azt, hogy hódmezővásárhelyen a felszabadulás óta fejlett ipar alakult ki: jelenleg 14 000 munkást foglalkoztat a város ipara. /mti/

bb 16. beregovej úrhajós levele a hajdu-bihariakhoz

vid/kz/j szb zs 1969. október 5.

beregovej úrhajós vezérőrnagy, aki negyedszázaddal ezelőtt részt vett a hajdu-bihar megye felszabadításáért vívott harcokban, - levelet küldött a hajdu-bihari napiónak, abból az alkalomból, hogy a hajduság most ünnepi felszabadulásának 25. évfordulóját. mint levelében elmondja, egysége románia felől lépte át a határt és debrecenből nem messze, nádudvaron rendezte be táborpontját. itt értesült életének arról a nagy eseményéről, hogy a legfelsőbb tanács elnökségének törvényerejű rendelete értelmében a szovjetunió hőse címmel tüntették ki. 23 éves voltam, amikor a hajduságban folyt a háború - hangzik a továbbiakban a levél. az azóta eltelt negyedszázad azonban nem gyengítette, csak megerősítette a szovjet és a magyar nép barátságát. /mti/

18.15/e

-25-

1900 Day

bb 17. vízművetés - a makói járás valamennyi községében egészséges ivóvizet kap a lakosság

vid-kz/j szb zs

1969. október 5.

vasárnap átadták rendeltetésének a közei vízművet, így a makói járás mind a 16 községének lakói egészséges, vezetékvesztéses vizet kapnak. a közei vízművet dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke adta át rendeltetésének. a hidroglobusz mellett emelt emlékoszlopon márványtáblán örökítették meg a nevezetes esemény emlékét.

a makói járásban a felszabadulás után horton-kutakkal próbálták enyhíteni a vízhiányt, ez azonban nem vezetett eredményre. ezért 1961-ben a makói járási pártbizottság vízműrendszer kiépítésére hozott határozatot. a tanácsok vízműtársulásokat szerveztek a falvakban. minden községben új vízművet építettek. 320 kilowattnyi új vezetéket fektettek le. a nagy összegű állami támogatást a lakosság mintegy 25 millió forinttal és nagy értékű társadalmi munkával egészítette ki. a járásban eddig több mint 7500 hárhoz vezették be a vizet, sokszáz parasztszülő otthonában pedig fürdőszobát is berendeztek. /mtl/

bb 18. vasárnap műszaki a békési földeken -tízezerrel törték a háztáji kukoricát

vid-kz szb zs

1969. október 5.

vasárnap benépesült békés megye határa: traktorok ezrei, a kézi munkások tízezerrel tartották ünnepi műszakot. az országutakon cukorrépat, kukoricát szállító jármű-karavánok vertek porfelhőt. az ünnepi műszakban több mint 500 vagon cukorrépat szállítottak a mezőhegyesi és a sarkadi cukorgyár telepeire. megszakítás nélkül dolgoztak a földelgőzök is: a két gyár mintegy 62 vagon kiváló minőségű cukrot készített.

a szántással, vetéssel foglalkoztatott traktorok több mint ötezer holdon tették földbe a jövő évi kenyérnekvaló magot. a kukoricaföldeken csőtörők, adapterek százai, a kézi munkások népes csoportjai dolgoztak. a mezőkevecsaházi és orosházi járásban, békéscsaba környékén holdankint 50-60 mázsás csőtérmet takarítottak be. a lőfogatok és a gépjárművek vasárnap több mint százezer mázsa csővaskukoricát szállítottak górékba, padlásokra. jó időben haladt a vizigabona aratása is: szarvason, gyóman, vizesfáson, köröstarcsán és másutt az ünnepi műszakban ötszáz hold rizs betakarítását fejezték be. /mtl/

18.50/um

-26-

bb 19. vasárnapi nagyüzem a vasi földeken

vid-kz szb zs

1969. október 5.

a kedvező időjárás miatt vasárnap is nagyüzem volt a vasi földeken. többszáz traktor és vetőgép dolgozott a megye határában. estig a takarmánykeverékeknek több mint 80 százalékát elvetették a szövetkezetek, a rozs vetését egy-két tsz kivételével már befejezték, búzából pedig a tervezett területnek mintegy 60 százalékán tették földbe a vetőmagot. többszázan tevékenykedtek a cukorrépa és a kukoricaföldeken is. a cukorrépa szedését és a kukorica törését mindenütt segítették a nem tsz-ben dolgozó családtagok és fiatalok is. /mtl/

bb 20. az ősziak több mint 50 százaléka a földben van a kisalföldön

vid-kz/j szb zs

1969. október 5.

a kisalföld termelősövetkezetének vezetői az idén el akarják érni, hogy optimális időben - október 20-ig - végezzenek az ősziak vetésével. ezért október első vasárnapján, a nyárna fordult őszen talán még a hétköznapoknál is népesebb volt a natár. az erőgépek százai készítették a magágyat és csaknem ugyanannyi traktor után akasztottak vetőgépet, magtakarót. estig a tervezett területnek több mint a felén került földbe a jövő évi kenyérnekvaló magja.

eznek szorgoskodtak a háztáji földeken a kukorica betakarításával és mintegy 5000 holdon termését szállították górékba. többszáz vagonnyi cukorrépat is felszedtek, illetve szállítottak az átvevőhelyekre a megye szövetkezeti- és állami gazdaságainak dolgozói.

a soproni, a fertői és a pannonhalmi borvidék szőlőskertjeiben többszáz hektónyi mustot préseltek ki. /mtl/

--

18.55/e

-27-

ll

ll

18.50/um

bb 17. vízműavatás - a makói járás valamennyi községében egészséges ivóvizet kap a lakosság

vid-kz/j szb zs

1969. október 5.

vasárnap átadták rendeltetésének a kövögyi vízművet, így a makói járás mind a 16 községének lakói egészséges, vezetékes vizet kapnak. a kövögyi vízművet dégen imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke adta át rendeltetésének. a hidroglobusz mellett emelt emlékoszlopon márványtáblán örökítették meg a nevezetes esemény emlékét.

a makói járásban a felszabadulás után hortem-kutakkal próbálták enyhíteni a vízhiányt, ez azonban nem vezetett eredményre. ezért 1961-ben a makói járási pártbizottság vízműrenszert kiépítésre hozott határozatot. a tanácsok vízműtársulásokat szerveztek a felvakan. minden községben új vízművet építettek. 320 kilométernyi új vezetékkel fektettek le. a nagy összegű állami támogatást a lakosság mintegy 25 millió forinttal és nagy értékű társadalmi munkával egészítette ki. a járásban eddig több mint 7500 házhoz vezették be a vizet, sokszáz parasztszalád otthonában pedig fürdőszobát is berendeztek. /mtl/

bb 18. vasárnap műszak a békési földeken - tízezer törték a háztáji kukoricát

vid-kz szb zs

1969. október 5.

vasárnap benépesült békés megye határai: traktorok ezrei, a kézi munkások tízezei tartották ünnepi műszakot. az országutakon cukorrépat, kukoricát szállítójármű-karavánok vertek porfelhőt. az ünnepi műszakban több mint 500 vagon cukorrépat szállították a mezőhegyesi és a sarkadi cukorgyár telepeire. megszakítás nélkül dolgoztak a feldolgozók is: a két gyár mintegy 62 vagon kiváló minőségű cukrot készített.

a szántással, vetéssel foglalkoztatott traktorok több mint ötezer holdon tették földbe a jövő évi kenyérnekvaló magot. a kukoricaföldeken csőtörők, adapterek százai, a kézi munkások népes csoportjai dolgoztak. a mezőkevecsuházi és orosházi járásban, békéscsaba környékén holdankint 50-60 mázsás csőtermést takarítottak be. a lófogatok és a gépjárművek vasárnap több mint százezer mázsa csőveskukoricát szállítottak górékba, padlásokra. jó öttemben haladt a vizigabona aratása is: szarvason, gyómán, vizesfáson, köröstarcsán és másutt az ünnepi műszakban ötszáz hold rizs betakarítását fejezték be. /mtl/

13.50/um

-26-

ll
H. D. M.

bb 19. vasárnapi nagyüzem a vasi földeken

vid-kz szb zs

1969. október 5.

a kedvező időjárást kihasználva vasárnap is nagyüzem volt a vasi földeken. többszáz traktor és vetőgép dolgozott a megye határában. estig a takarmánykeverékeknek több mint 80 százalékát elvetették a szövetkezetek. a rozs vetését egy-két tsz kivételével már befejezték, búzából pedig a tervezett területnek mintegy 60 százalékán tették földbe a vetőmagot. többszázan tevékenykedtek a cukorrépa és a kukoricaföldeken is. a cukorrépa szedését és a kukorica törését mindenütt segítették a nem tsz-ben dolgozó családtagok és fiatalok is. /mtl/

bb 20. az ősziak több mint 50 százaléka a földben van a kislalföldön

vid-kz/j szb zs

1969. október 5.

a kislalföld termelőségvetkezetekének vezetői az idén el akarják érni, hogy optimális időben - október 20-ig - végezzenek az ősziak vetésével. ezért október első vasárnapján, a nyárra fordult őszben talán még a hétköznapoknál is népesebb volt a határ. az erőgépek százai készítettek a magágyat és csaknem ugyanannyi traktor után akasztották vetőgépet, magtakarót. estig a tervezett területnek több mint a felén került földbe a jövő évi kenyérnekvaló magja.

eznek szorgoskodtak a háztáji földeken a kukorica betakarításával és mintegy 5000 holdon termését szállították górékba. többszáz vagonnyi cukorrépat is felszedtek, illetve szállítottak az átvevőhelyekre a megye szövetkezeti- és állami gazdaságainak dolgozói.

a soproni, a fertői és a pannonhalmi borvidék szőlőkertjeiben többszáz hektónyi mustot préseltek ki. /mtl/

18.55/e

-27-

ll

bb. 21. kiállítások napja

vid/kz/e zs

1969. október 5.

október első vasárnapja eseményekben különösen gazdag napja volt az idei muzeumi hónapnak. tatán, a kuny domokos muzeum új szerzeményeiből rendezett kiállítást nyitottak meg a nagyközség előtt. a kiállítás az őskortól napjainkig minden korszakot felölel. a bemutatott anyagban ott van annak az érdekes keleti gyűjteménynek egy része is, amelyet egy tatari szüzetesű gyógyszerész ajándékozott a muzeumnak. a legújabbkori anyagban kiállították a dobi-gyűjtemény egy részét is. /az elnöki tanács volt elnökének emlékére ugyanis muzeumot rendeznek be szülőfalujában, szönyben, s ehhez már gyűjtik az anyagot./

esztergomban végvári i. jános festőművész gyűjteményes kiállításának megnyitása vonzott sok látogatót a tárlatnak helyt adó balassa bálint muzeumba. a neves művésznek ezuttal 39 festményét és 35 grafikáját állították ki.

kaposvárott, a rippl-rónai muzeumban „díszfegyverek fegyvedelmi és főúri kincstárakból,, címmel nyílt kiállítás. az érdekes tárlat megnyitóján dr. temesváry ferenc, a magyar nemzeti muzeum osztályvezetője ismertette a nagyszámu érdeklődővel a bemutatott fegyverek eredetét és történetét.

szabolcs-szatmár megyében a muzeumi hónap eseményei egybeesnek a „nyírségi ősz,, rendezvényeivel. a kettős ünnep keretében nyitotta meg vasárnap a nyíregyházi jósa andrás muzeum azt az érdekes kiállítást, amelyen a 18. században nyíregyházára telepedett szlováknyelvű lakosok - a tircpákok - használati- és emléktárgyait láthatják az érdeklődők. a nyírbátori muzeum zichy Mihály emlékkiállításának adott otthont. itt a világhírű művész 52 grafikáját, illusztrációját mutatták be.

a balassagyarmati horváth endre galériában a képcsarnok vállalat rendezésében nyílt képzőművészeti kiállítás; csonány kálmán grafikái, pataki józsef és lóránt jános táblaképei, gorika livia és bod éva kerámiái, továbbá tevan margit ötvösművész munkái kerültek a közönség elé.

a szekszárdi muzeum a bonyhádi művelődési központ üvegcsarnokában rendezett kiállítást „a tolna megyei kerámia az újabb kőkortól a magyar honfoglalásig,, címmel. anyaga hater ez év agyagművességének történetéről ad áttekintést az érdeklődőknek. különösen érdekesek a bronzkori gyerekjátékok.

/folyt.köv./
18.57/e

- 28 -

ik
1915 Day

bb. 21. /kiállítások...1.folyt./e

vasárnap került sor a 2. országos kisplasztikai biennálé megnyitására pécsen. a macsekfalvi város a rangos kulturális eseményén megjelent pappi gyula, a megyei főtisztviseltség első titkára és palkó sándor, a megyei tanács vb elnöke is. papp imre, pécs város tanácsának vb elnökhelyettese megnyitó beszédeben hangsúlyozta, hogy a kétévenként ismétlődő biennálé a legkülönbözőbb anyagok felhasználásával, változatos kifejezési formákban készült művek bemutatására ad lehetőséget a művészeknek. az idén 90 művész 400 alkotása szerepel a kiállításban. a város vezetői foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a jövőben - esetleg már 1971-ben - nemzetközi méretűvé fejlesztik a pécsi kisplasztikai biennálét. a megnyitó után papp imre vb elnökhelyettes átadta a biennálé díjait.

a gyulai városban két kiállítás is nyílt vasárnap. az egyik mogyoróssy jánosnak, az erkel ferenc muzeum alapítójának emlékére két idezi: dokumentálja életének legjelentősebb állomásait, s megismerteti a közönséggel fontosabb írásait és néprajzi gyűjteményét. a másik - „100 éves a gyulai sajtó,, címmel rendezett - kiállítás a gyulai újságírás eddig felkutatott emlékeit sorakoztatja fel.

hódmezővásárhelyen a tornyai jános muzeumban nyílt meg a 16. vásárhelyi őszi tárlat. a rangos és hagyományos tárlaton az idén 129 művész szerepel. többek között 99 festményt, 57 szobrot, sok grafikát, plakettet, gobelint és kerámiát mutatnak be. a kiállítás megnyitása alkalmából sajtó imre, a városi tanács vb elnöke somos miklós festőművésznek átadta az 1969. évi tornyai plakettet és az azzal járó 8 000 forintot. a tanács 5 000 - 5 000 forintos jutalmát békassy ceaba és kurucz d. istván festőművész, valamint ligeti erika szobrászművész kapta.

a hódmezővásárhelyi bethlen gábor gimnáziumban felavatták az endre béla festőművészt ábrázoló domborművet, blaskó jános szobrászművész alkotását. a szántó kovács jános tsz-ben a hódmezővásárhelyi művészek alkotásait bemutató kiállítást nyitottak meg. a petőfi művelődési ház picasso kiállításnak adott otthont.

/folyt.köv./
19.03/um

- 29 -

ik
1920 Day

bb. 21. /kiállítások...2.folyt./um

megnyitását hódmezővásárhely francia testvérvárosa - vallauris - delegációval képviseltette magát. a bemutatott 60 picasso-mű - kerámia, metszetek, litográfiák, plakátok - a testvérváros tanácsának és lakóinak tulajdona.

szentesen emlékszóbat nyitottak dr. hős istvánnak, a kisgrafikák, az ex-librisok európaszerte ismert mesterének. a józsef attila utcában megnyitott emlékszóbat a művész kedvelt butoraiival rendezték be, s ugyanott sok könyvillusztrációja, fametszete és egyéb alkotása is látható.

a bajai túr istván muzeumban ifj. éber sándor festőművész lépett a közönség elé legszebb alkotásaival. kiállításának megnyitását major mátyás akadémikus mondott beszédet.

budapest és tihany után vasárnap debrecenben, a kossuth lajos tudományegyetem díszudvarán megrendezett tárlaton kerültek ismét közönség elé amerigo tot, a világhírű magyar származású művész alkotásai. a déri muzeumban megnyitott kiállításon a felszabadulás óta eltelt negyedszázad legjelentősebb politikai plakátjait mutatták be. hajduböszörményben pedig várostörténeti kiállítást rendeztek. /mti/

bb. 23. riasztották a fácánokat az alföldön

vid/kz/um zs

1969. október 5.

az alföldön vasárnap tartották meg az első fácánvadászatot. ez alkalommal a mezőkön, szántóföldeken „randevuztak”, bács, csongrád, békés és szolnok megye vadásztársaságainak tagjai. a duna-tisza közén husz vadásztársaság rendezett közös fácánvadászatot. a kecskeméti a monostori erdő környékén találkoztak. a zsákmányszerzés lehetőségét nehezítette, hogy a szántóföldeken még sok a buvóhely, s így riasztani kellett a vadmadarakat, hogy ne féljenek. annyi azonban mindenütt puskavégre került, hogy tört ülhessenek az első zsákmány felett. csongrád és békés megye vadásztársaságaitól pedig már szállítmányt is vár a mavad kecskeméti kirendeltsége. /mti/

19.07/e

ll
1969.10.10

- 30 -

bb 24. „paprikás vasárnap”, kalocsa vidékén

vid-kz szb zs

1969. október 5.

kalocsa vidék világhírű fűszerpaprika termő földjein vasárnap is dolgoztak az asszonyok. az idén késsze érnek a csövek, s eddig a termésnek csupán 35 százalékát gyűjtötték össze. még sokat kell hajlongani, s legelőbb kétszer be kell járni az együttesen több mint 7 000 hold kiterjedésű paprika földeket hogy a kint levő 1 500 vagonnyi pirospaprika 100% biztos fedél alá kerüljön. vasárnap, a becslések szerint mintegy 15-20 vagonnyi csövet, csipkedet, le. /mti/

bb 25. szüreti vasárnap bács megyében

vid-kz szb zs

1969. október 5.

igazi szüreti nap volt vasárnap a duna-tisza közén: több mint ötezen szedték a fűrtöket. főképpen a háztáji gazdaságokban dolgoztak, de sok helyen a nagyüzemi gazdaságok szőlőpásztaí is népesek voltak. a becslések szerint mintegy 2 000 présből csörgött egésznap a must. a vasárnapi szüret mindenütt kellemesen, vidáman telt. a hagyományokhoz híven, szabadban főtt birkapörkölt volt az ebéd. /mti/

bb 26. szüreti mulatság - kakasárveréssel

vid-kz szb zs

1969. október 5.

dunaszentbenadeken minden év őszén szüreti Unnepséggel nyitják meg az új népművelési évadot. az idei programnyitó mulatságot vasárnap rendezték meg. délután tréfás utcai felvonuláson vettek részt a falu lakói, akiket azután vidám esti szüreti bátra hívott meg az Unnepély „kisbírája”, a művelődési otthonban csárdásversenyt rendeztek. a mulatság legérdekesebb epizódja volt a kakasárverés és a minden jóval megtöltött hatalmas szüreti kosár elárverezése. /mti/

19.10/um

ll
1969.10.10

-31-

bb 27. halálos közlekedési balesetek

1 fe/tm szb zs

1969. október 5.

több halálos közlekedési baleset történt a hét végén. borsod megyében cserépfalu és bükkzsérc utelágazásnál kosik lajos, 23 éves gépkezelő motorkerékpárral egy személygépkocsinak ütközött. kosik olyan súlyosan megsérült, hogy orvoshoz szállítás közben meghalt.

a hajdu megyei józsa községben bankó páll 48 éves szakoktató személygépkocsijával elütötte a kerékpárján haladó máté józsef 40 éves segédmunkást, aki a kórházba szállítás után meghalt.

a bács megyei foktő és uszod község közötti útvonalon kovács bálint 45 éves fuvaros kétfogatú lovaskocsijával az utmenti árokba borult és a helyszínen meghalt.

szolnokon lászló mihály 29 éves máv alkalmazott motorkerékpárjával gyorsnajtás következtében egy utszéli oszlopnak ütközött, felborult és a helyszínen meghalt.

tápiószéle községben varga mihály 28 éves sofőr, tabányai lakos pótkocsis teherautóval elütötte hevér józsef 75 éves nyugdíjast, aki kerékpárjával féktávolságon belül kanyarodott a jármű elé. hevér józsef a helyszínen meghalt.

az aszódi máv állomáson csuka lászló 22 éves egyetemi hallgató, hatvani lakos egy közelgő személyvonat előtt akart átmenni a síneken, s a vonat halálra gázolta.

budapesten a ix. kerületben a közraktár utca és a boráros tér torkolatában babocsi józsef 29 éves gépkocsivezető tehergépkocsival elütötte kerekes ferenc 13 éves iskolai tanulót, aki a kórházba szállítás után meghalt. /mti/

bb. 28. a fűtési idény első halálos áldozata

1 fe/tm/e zs

1969. október 5.

budapesten a 14. kerületben a cházár andrás utca 16. számú épület kazánházában próbafűtést végzett fehér páll 67 éves fűtő. a kazánt - feltehetően - túlságosan sok fűtőanyaggal rakta meg, ezért széndioxid szivárgott ki, amely a fűtő halálát okozta. /mti/

19.28/e

-32-

bb. 29. vízhiány a gundelnél

1 fe/tm/um zs

1969. október 5.

a városligeti gundel étterem előtt eltörött a víznyomócső. vasárnap hajnalban a vízművek dolgozói azonnal hozzáláttak a hiba kijavításához. a munkálatok miatt a környéken vízhiány volt, s ez különösen a gundel étteremben okozott sok nehézséget. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 4. számú hírünk /folytatta tanácskozását.../ 4. folyt. 4. bekezdésének alulról számított 3. sorában a szöveg helyesen:

...hatalmas gazdasági erőforrásainak felhasználásával...

/mti/

bb. 30. az évszakhoz képest meleg idő

k zs/zs/um

1969. október 5.

várható időjárás hétfő estig:

csapadékmentes, az évszakhoz képest meleg idő. napközben élénk, változó irányú szél. a reggeli és a délelőtti órákban többfelé párásság és köd.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet: hétfőn általában 20, a tartósan ködös helyeken 15 fok körül. /mti/

bb. 31. holland küldöttség érkezett a holland műszaki hétre

zs/um zs

1969. október 5.

vasárnap holland delegáció érkezett budapestre a hétfőn kezdődő holland műszaki hétre. a küldöttség vezetője dr. l. van son, a holland gazdaságügyi minisztérium államtitkára. kíséretében van r. terhagen, a gazdaságügyi minisztérium főosztályvezetője és dr. ph. h. neordwal, a holland központi kereskedelemfejlesztő kamara elnöke.

a vendégek fogadására megjelent a ferihegyi repülőtéren h.c. schoch, budapesti holland nagykövete is. /mti/

19.33/e

- 33 -

bb. 32. vasárnapi szüret szekszárdon

vid/um zs

1969. október 5.

Megkezdődött a háztáji szüret vasárnap a szekszárdi borvidéken. a napos szeptember vége és október eleje sokat javított a szőlők cukortartalmán. ezért több helyen továbbra is halasztják a szüretelést, hogy a napsütéstől aszusodjon a szőlő. vasárnap benépesültek szekszárd-csatáron, az előhegyen és a mőzsi hegyen is a szőlőskertek. a szekszárdi és a környékbeli termelősövetkezetek traktoros vontatókat és lovasfogatókat kölcsönöztek tagjaiknak a vasárnapi szüretre. /mti/

- v é g e -

19.35/e

te

- 34 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. október 6.

bb.1. magyar vegyészprofesszorok készülnek tallinnba

i tz/mm/k ie ts

1969. október 6.

A budapesti és a tallinni műszaki egyetem együttműködési szerződése értelmében három magyar vegyészprofesszor készül észtországba. egymást váltva először dr. László Radomir, utána dr. Telegdy-Kovács István, végül dr. Holló János professzor utazik Tallinnba, hogy ott az egyetemen előadásokat tartsanak a biokémia és az élelmiszertudomány időszerű kérdéseiről. látogatásukat a tallinni egyetem professzorai viszonyozzák, akik különböző energetikai kérdésekről adnak majd elő a budapesti műszaki egyetemen.

az élelmiszertudomány területén ez az első professzor-csere, amit a budapesti műszaki egyetem egy másik műszaki egyetemmel szervezett. /mti/

bb.2. kilenc emeletes szálló épül a balaton keszthelyi partján

vid/k ká la

1969. október 6.

különlegesen erős és mély alapokra építik fel a helikon szállót a balaton keszthelyi partján. a zala folyó hordaléka és az öböl fokozott iszaposodása miatt keszthelynél néhány évtized alatt csaknem száz méterrel beljebb került a balaton partvonala, s az új szálló ilyen feltöltődött partszakaszra épül.
/folyt .köv./

el
